

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bilka Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hátköznap (4 oldal)
valamint vasárnap (8 oldal) 40 pengő.

**Kiállni a magyar nép sorsdöntő harcában! Minden nő és férfi szavazzon!
Sorakozzunk a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt táborába!
A szavazáson tegyük a keresztet az 5-ös számú, az utolsóelőtti kockába!
Csak ma, vasárnap lehet szavazni, minden más híresztelés megtévesztés!**

Magyar demokrácia, magyar szociálpolitika

Irtá: SZIGETHY GYULA

A magyar sajtóban talán először jelent meg lapunk hasábjain a magyar demokrácia fogalmának meghatározása. Magyar demokráciát sürgetünk akkor, amikor még javában dúlt a német imperializmus és fasizmus tobzódása, mikor kizárólag a fegyvereké volt a szó és a magyar népet is belekényszerítették az oktatlan és céltalan háborúba. Már akkor világosan láttuk, hogy megváltást csak a demokrácia hozhat a magyar nép számára, demokrácia, mely minden ízében magyar, őszinte és tisztá. A betiltás pallosát alig tudtuk akkor elkerülni, bár csak egyidőre, mert később mégis belénk fojtották a szót.

Magyar demokrácia alatt kezdetül fogva az összes társadalmi osztályok egyetértését értettük a szabad véleménynyilvánítás jegyében a demokratikus fogalmaknak a magyar ember testére és lélkébe szabott megnyilvánulásában. Hitük, hogy az igazi demokrácia nem szétválasztja, hanem sokkal inkább közelebb hozza egymáshoz a nemzet tagjait. Hitük, hogy a magyar néprajz nem egyes osztályok uralmát, hanem minden magyar jogát jelenti az életben, a kenyérhez, a boldoguláshoz.

Az uraldoki osztályok elvét nem lehet elismerni akkor sem, ha felülről jelentkezik, de akkor sem, ha alulról tör fel. Egészséges kiegyenlítésre van szükség, hogy szava legyen benne minden rendű és rangú magyarnak, fizikai dolgozónak éppen úgy, mint az értelmiségi rétegnek, kicsiknek, nagyoknak, polgárnak és munkásnak egyaránt és egyformán. A polgári rétegnek éppen úgy joga van az életben, mint a munkásosztálynak és megfordítva. Elsőbbségi sorredet csak a nemzet szolgáltatásának elérése, a nemzetgazdaságban felmutatott eredmény alapján lehet megállapítani, de akkor sem a mások rovására. Magyarország agrár jellegéből folyik, hogy a föld népének éppen azok a jogok járnak, mint az ipari munkáséknak, — a termelőrétegeknek egyformán teljes szabadság, biztonság és jog jár, hogy legjobb erőiket nyugodtan kifejlesszék.

A magyar demokrácia szociális gondolatot teljes. A reakciós világban üres jelszó volt a szociális gondolat, melyet ugyancsak elköptatott az a néhány látszat intézkedés, mely a letűnt rendszert ebben a vonatkozásban jellemezte. Pedig a magyar demokrácia és magyar szociálpolitika egy síkon mozognak, egymást kiegészítik. A kisember védelme a kisexistenciák támogatása teljesíti ki valójában a magyar demokráciát.

Mit értünk magyar szociálpolitika alatt? Nem azt, amit eddig sokan vétek ezalatt, hanem egy olyan intézményes és átfogó politikát, mely szakít a reakció vérszegény kísérleteivel éppúgy, mint a kollektívizmus elvével. A kollektívizmus nem a magyar ember egyéniségére, természetére, gondolkodásmódjára szabódott. — Annak történelmi jelentősége van más nagy népek életében, bizonyára ott megfelelő adottságok alapozták meg, de magyar földön más módok és utak alakulnak ki a szociális kiegyenlítés elérésére.

A magyar szociálpolitika feladata a proletárt fellemelni, polgári sorba juttatni, szorgalmas munkával megszerzett vagyontájjal még egyre jobb életlehetőségekhez juttatni. Semmi különösebb eszköz nem kell ennek elérésére, hanem csupán az, hogy az állam hatalom elősegítse, az a folyamatot, melyet dolgozó rétegek maguknak megteremtének. Erre, hogy mennyire megérették a marxista pártok is, hogy mi kell a magyar népek. A választási körzetia során maguk is ehhez szabták agitációjukat. A magyar ember ösi természetében fekszik a saját tulajdon tisztelete, ebből nem enged egy juttányt sem. Az angol közmondás itt ugyancsak érvényes: az én házam az én várom.

Osztályuralmat sem ismer a magyar demokrácia. De erre nincs is szükség, ha minden társadalmi osztály megtalálja egymás mellett a maga boldogulását és egészséges szociálpolitika gátat szab a nagykapitalizmus kártékony hatásainak. A jövedelmek aránytalanságának kiegyenlítésére az egészséges szociálpolitika megtalálja az eszközöket. Elég utalnunk a nagyjövödelmek erős megadóztatására, az alacsony keresetek fellemelésére, jobb életlehetőségek biztosítására. Az egyik oldalon nem lehet tobzódó jólét, a másik oldalon kiáltó nyomor. Uniformizálni nem lehet a magyar embert sem külsőleg, sem vagyoniilag, sem keresetileg, de igenis meg lehet indítani egy olyan kiegyenlítődségi folyamatot, mely a kiáltó ellentéteket megszünteti.

A demokrácia jelenti a félelem nélküli életet. Az igazi demokráciában nem kell félnie senkinek attól, hogy bármiféle jogtalanság éri. Ha a demokrácia szociális tartalommal van telítve, akkor nem kell félnie senkinek attól sem, hogy nyomorba kerül. Az angol parlamentben a múlt évben nagy vita folyt az úgynevezett Beveridge tervről, mely a lársadalom biztosításának teljességét ölel-

Bárdossy László volt miniszterelnököt a Népbíróság halálra ítélte

Az elítelt nem kért kegyelmet, hanem az ítélet haladéktalan végrehajtását kérte — Az ügyész és védő fellebbezést jelentett be

Budapestről jelentik: A budapesti Népbíróság vezetője, Major Ákos elnök zsúfolt tárgyalóterem közönségének feszült figyelmében hirdette ki Bárdossy László bűnperében az ítéletet.

A Népbíróság Bárdossy Lászlót bűnösnek mondotta ki háborús bűntettben, továbbá népellenes bűntettben és ezért összbüntetésül kötélfaltali halálra ítélte és a halálos ítéletet zárt helyen, a nyilvánosság kizárása nélkül rendelte végrehajtani. Kötelezte a Népbíróság Bárdossy Lászlót a felmarult bűnyogi költségek megtérítésére, de ezeket egyelőre behajthatatlannak nyilvánította. Esetleges megkegyelmezés esetén a Népbíróság kimondotta a vádlott politikai jogaitól való megfosztását.

Ezután Major elnök az ítélet terjedelmes indokolását olvasta fel. Az indokolás szerint 1919-ben Szegeden kezdődött az az irányvonal, amely a német érdekeket szolgálta ki. Nem vitás, hogy gazdasági és politikai nehézségeink közvetlen oka az ország megsemmisítése volt és Magyarország revíziós igényei nem voltak jogosulatlanok. De szociális problémáink megoldása a háború előttre nyulnak vissza és bármilyen szűk határok között meg kellett volna oldani. Németország elgítette ki Magyarország revíziós igényeit és ezzel lekötötte a bukott rendszer Magyarország sorsát a hitleri Németország eleve elvesztett ügyéhez.

Ezután az indokolás kifejtette, hogy a háborúval egyezményhez való csatlakozással feladtuk külpolitikai függetlenségünket. Majd a jogszárvai háború előzményeivel, Telegdi Pál halála és az azt követő eseményekkel foglalkozott az ítélet indokolása. Részletesen kifejtette Bárdossy László felelőségét és taglalta Bárdossy szerepét a Szovjet-Unió elleni hadüzenetnél és az angol-magyar diplomáciai viszony megszakításánál, amellyel Németor-

szág csatlósáivá váltunk és német célokért áldozták fel a magyar hadsereget. Az újvidéki vérengzésben is vétek, ahol a felelősségrevonás másfél évig húzódtott.

A további politikai események Bárdossy Lászlót, mint miniszterelnököt nem érintették, de a vádlott a teljes német érdekeket szolgáló Sztójay-kormányának később oly módon tett szolgálatakat, hogy parlamenti tömböt akart képezni a kormányzáshoz. Résztvett a Nemzeti Szövetség megalakításában, amely lehetővé tette, hogy a felülről megindított forradalom ne lehessen úrra az országban. A vádlott elismerte az alkotmányértéteket, amelyeket azzal követett el, hogy hadba lépés előtt nem kérte ki a parlament hozzájárulását. Elismerte a népellenes rendeletek kiadását és azt is, hogy tudott a nem magyar illetőségű zsidók Galiciába deportálásáról.

A bíróság nem fogadta el azt a védekezést, hogy jóhiszeműen, legjobb megítélete szerint igyekezett eljárni, a személyi kényszer sem, mert ez legfeljebb az államfő részéről nyilvánult meg, ez elől azonban lemondással lehetett volna kitérni.

A háborús bűncselekményt azáltal követte el, hogy Magyarországot hadbavítta a németek oldalán, a népellenes bűntettét azáltal, hogy a háború elleni vélelmény elfojtására alakított vezérkari bíróság szerb területen sok száz halálos ítéletet hozott.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményekre hivatkozni alig lehet azon a címen kívül, hogy hivatali idején az ország és saját maga szörnyű német nyomás alatt állott. Ezzel szemben úgy az alanyi, mint a tárgyi bűnösséget igen lényeges körülmények hangsúlyozzák. A vádlott előtt tilalomfa gyanánt meredt elődöknek, Telegdi Pálnak szelleme és többen figyelmeztették, hogy milyen következményeknek teszi ki nemzetét. Nem lehet a vádlott

javára mérlegelni, hogy bár kétségtelen, hogy bűnös ebben a volt államfő, az egész kormány, az egész parlament és a magyar közvélemény, amely félrevezetni hagyta magát.

Major elnök Bárdossyhoz szólt: — Az ítélet ellen Önnek a törvény fellebbezést biztosít. Kíván-e fellebbezéssel élni?

A Népbíróság ítéletét tudomásul veszem — felelte Bárdossy — és a kormányrendelet 8. szakasza értelmében annak haladéktalan végrehajtását kérem. Egyben megköszönöm védőimnek fáradozását, de további szolgálataira nem kívánok igényt tartani.

— Kegyelemet nem kér? — kérdezte az elítéltől az elnök.

— Nem — válaszolt Bárdossy a hallgatóközönség mozgolódása közben.

Bereud Béla védő bejelentette, hogy a védelem a törvény értelmében ilyen ügyben kötelező, ezért védői kötelezettségét továbbra is teljesíteni kívánja. A védő fenntartotta a Népbíróság hatásköri illetékessége címen bejelentett semmisségi panaszát, továbbá a bizonyítási indítvány részbeni elutasítása miatt bejelentett semmisségi okot, egyben fellebbezést jelentett be a bűnösség megállapítása miatt és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

Méltóztassék a 91. szakasz alkalmazásával az ítéletet szabadságvesztő büntetésre változtatni, de a legrosszabb esetben — mint hogy a törvény erre módot ad — a halálbüntetés végrehajtásának kevésbé dehonozható formáját megjelölni — mondotta a védő.

Az ügyész is fellebbezést jelentett be, így az ítélet nem jogerős. A végső döntést a felsőbb fórumok hozzák meg.

Major Ákos elnök a bejelentéseket a Népbíróság nevében tudomásul vette és a főtárgyalást befejezettnak nyilvánította. Elrendelte a Népbíróság a vádlott további fogvatartását.

te fel és a szociális gondoskodás terén elkísérte volna az embert a bölcsőtől a sírig. Sok igazság volt és van az ilyen tervben és ha a megvalósulás sok akadályba is ütközik, a gondolatot nem szabad elejteni, sőt hazai viszonyainkra alkalmazva át kell venni és azzal behatárolni foglalkozni, míg egyszer remélhetőleg eljön a megvalósulás ideje is. A magyar falu népe és a városi dolgozó ugyancsak részlegét arra, hogy egészséges szociálpolitika vegye körül.

A magyar demokrácia a magyar nemzet hagyományainak megszén-

telj köntösekben jelenkezhetik igazán; nem szakíthat a múlttal, nem tagadhatja meg a magyar történelem legszebb lapjait. Nem tagadhatja meg a hitet, a tiszta hazafiságot. A magyar demokrácia a keleti és nyugati demokráciák határán sajátos felépítésével és színeivel jelentős szerepet tölthet be. A Kelet és Nyugat érintkezési pontján reális külpolitikáj szemlélettel vezetve elérheti a felélemelkedés útját.

Es ehhez nem kell színt játszania és színéket változtatnia. Mint a napokban hallottuk egy okos férfiútól: nem kell, hogy pirosat

öltösn. nem kell, hogy fehérét jasszon, nem kell, hogy zöldet mu-jasson, hanem az kell, hogy végre megértve igazi rendeltetését frissen emelj hátyáakra kitézze a piros-fehér-zöld trikoltort.

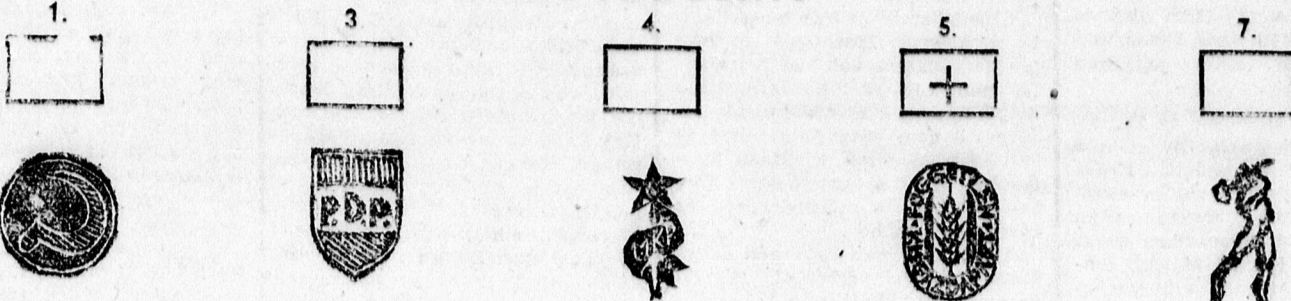
Ez alá a zászló alá hívjuk Debrecen népét a mai választáson és arra szólítjuk fel: segítse elő a revúéseinket azzal, hogy a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Pártra szavaz!

Fotó Horváth
Simonffy-u. 1/b.

Férfi

SZAVAZÓLAP.

Nemzeti Paraszt Párt

Nemzetgyűlési képviselőjelöltek:
Veres Péter
Szabó Pál
Dr. Kondor Imre
Gém Ferenc
Jakab János

Polgári Demokrata Párt

Nemzetgyűlési képviselőjelöltek:
Dusiczka Ferenc
Radó Antal
Szabó Béla
Pászti Dénes
Pál Antal

Magyar Kommunista Párt

Nemzetgyűlési képviselőjelöltek:
Kállai Gyula
Szabó István
Balogh Elemér
Dr. Zöld Sándor
Ifj. Veres Péter

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt

Nemzetgyűlési képviselőjelöltek:
Dr. Vásáry István
Bihari Nagy Lajos
Kálmán Ferenc
Csász László
Csizmadia Lejos

Szociáldemokrata Párt

Nemzetgyűlési képviselőjelöltek:
Dr. Ries István
Szabó István
Kovács János
Kállai Sándor
Dr. Erdős Imre

Hogyan történik a szavazás?

Mindenki a lakóháza kapuján kifüggesztett választói névjegyzékről megállapíthatja, hogy hányas számú szavazókörzetbe tartozik. Ha ezt tudja, akkor az utcán kifüggesztett hivatalos hirdményről leolvashatja, hogy hol van szavazóköri helyisége. Ugyancsak megállapíthatja a kifüggesztett választási hirdményből, hogy lakása utcaja melyik szavazókörzethez tartozik és ennek hol van a szavazóhelyisége.

A szavazás vasárnap, november 4-én reggel hét órakor kezdődik és megszakítás nélkül este nyolc óráig tart. A választás csak egy napig tart, tehát valótlán az a bíróság, hogy hétfőn is lehet szavazni.

A szavazás menete a következő: A szavazó viéken magával valamelyes személyazonosság igazolványt. Elsősorban rendőrségi bejelentőlap szolgál igazolásul. Szükség esetén más igazolvány, vagy irat is jó, mely személyazonosságát bizonyítja.

Miután a szavazó személyazonosságát a szavazatszedő bizottság elnöke megállapítja, átad a szavazónak egy szavazólapot, egy borítékot és ceruzát.

Ezeket magához véve a szavazó bemegy a fülkébe.

A szavazólapon a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt listája az 5-ös számot viseli. Ez a kocka sorrendben az utolsó előtti. A szavazó az 5-ös szám alatti és a párt jelvénye és a párt teljes címét és a listán első helyen lévő 5 jelöltjének nevét viselő felirat fölött levő kockába keresztet tesz. Vigyázni kell, ne hogy tévedésből más kockába rajzolja a keresztet az, aki a Kisgazda Pártra kíván szavazni.

A szavazó miután a keresztet oerajzolta az utolsó előtti, tehát az 5-ös számmal jelölt kockába, a szavazólapot a kapott borítékba helyezi és leragasztja.

Ezt követően a lezárt borítékot kifőn a fülkéből és a lezárt borítékot a bizottság előtt sajtókezelőleg a szavazóurnába helyezi.

Tehát senkinek át nem adja a szavazólapot tartalmazó borítékot, hanem maga helyezi az urnába.

Ilyenformán a titkosság teljes mértékben meg van őrizve.

Senki meg nem tudja és meg nem tudhatja, hogy ki mire szavazott, éppen ezért mindenki szabadon követheti meggyőződését és lelkiismerete szavát. Ne hallgasson semmiféle megfélemlítésre, vagy befolyásolásra. Nem történhet semmi baja, nem eshet semmi hántódása, hátránya, vagy kára

abból, hogy meggyőződését követve a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Pártra szavazott. Ezzel viszont tartozik hazája, családjá, önmaga jólétgöngt érdekének.

Ezzel biztosítja szabadságát, függetlenségét és boldogulását!

Figyelmeztetjük a választókat, hogy a fentebb közölt hivatalos szavazólapmintától eltérés nincs, senki semmiféle beugratásnak ne adjon hitelt. Gyauujelek vannak arra, hogy egyesek a szavazókat az utolsó percben meg akarják tévesztetni azzal a mesével, hogy változás történt a szavazólapon. Semmiféle ilyen, vagy hasonló megfélemlítő híresztelésnek senki hitelt ne adjon, még ha az illetők megfélemlítésük elősegítésére kisgazdapárti jelvényt tűznek is fel.

Előfordulhat, hogy egyes pártok az úgynevezett „olasz-módszer” alkalmazásával előre kitöltött szavazólapokat adnak át tagjaiknak, hogy így ellenőrizzék: tényleg pártjukra szavaznak-e. Ezeket felvilágosítjuk, hogy az ilyen mesterséges céljain, mert a szavazónak jogában áll a fülkében az előre berajzolt keresztet kiradírozni, vagy áthúzással megsemmisíteni és a keresztet abba a kockába tenni, amely pártra lelkiismerete szerint szavazni akar. Ugyanis a szavazólapon történt kihúzások, megjegyzések, feltételek, a szavazatok érvényességét nem érintik. Ha kétségen kívül megállapítható, hogy a szavazás melyik listástroma történt, a szavazás érvényes.

ülhet fel, mert tiltva van, hogy akár a szavazatszedő bizottság elnöke, vagy bármely tagja bármily felirást, vagy jelet alkalmazzon a borítékon, illetve a szavazólapon, de erre sem lehetőség, sem szükség nincsen. Attól a pillanattól kezdve, amikor a szavazólapot és borítékot a választó kezébe kapta, a fülkében saját maga rajzolja a keresztet, teszi borítékba és ragasztja le, senki másnak át nem adja és sajtókezelőleg dobja be az urnába.

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra az elhunyt hadifoglyokat

A fogságból hazatérő és itthon elhunyt hadifoglyok temetése pénteken délután folyt le hatalmas részvét mellett a debreceni Köztisztviselők, a hadifoglyok koporsói a szabad ég alatt voltak felállítva s azokat valóságos elborították a virágok. A koporsók körül helyezkedett el a közel ezerfőnyi gyászoló tömeg, mely könnyes szemmel, megrendülten kísérte utolsó utójára elhunyt magyar véreink koporsóját.

A népzenezők és a katonazenekar gyászzenéje vezette be a szertartást, majd katolikus és protestáns tábori lelkészek mondták utolsó istenhozzádó az elhunytaknak. A tömeg fel-felcsukló zokogások közepette hallgatta a lelkészek szavát.

Utána a város és vármegye nevében Öry István főispán helyezte el a koporsókon Debrecen és Hajdú megye színeivel ellátott hatalmas koszorúját, a katonaság koszorúja után a Független Kisgazda Párt női tagozata nevében Földes Vilmosné tette a koporsóra a párt piros-fehér-zöld szalagú koszorúját, végül az öszeresek és

piaci árusok gyönyörű koszorúja következett.

A késő esti órákig eltartott gyászszertartás után örök nyugalomra helyezték az elhunyt hadifoglyokat, kiknek nevét, két ismeretlen halott kivételével alább közöljük: Jónás Ferenc, Süslessz János, Fűrési József, Bernát Lajos, Kunder Konrád, Horváth József, Roghánvi István, Kovács István, Kovács Ferenc, Gajdán Imre, Barf Adám, Fodor József, Piricsics József, Barthovid Péter, Marán Ferenc, Müller Andor és Úgróczy László.

A Kisgazda Párt női tagozatának felhívása tagjaihoz. A női tagozat vezetősége felhívja a tagok figyelmét, hogy az elhunyt hadifoglyok sírhalmainak felállítására céljából a tagozat gyűjtési akciót indított. A gyűjtés vezetésével Erdős Gyuláné lett megbízva. A tagozat vezetősége ezúton mond köszönetet mindazoknak a tagoknak, akik a beszállítás kérdését is meg kell oldani. December végéig elég ez.

Öry főispán: A rendőrségét is vegye igénybe a közigazgatás a beszállításnál, a köz érdekében a fogyasztók kényérbiztosítására.

Csillag Miklós, a közellátási ügyosztály helyettes vezetője rámutatott arra, hogy a városi közellátási és közellátási bizottság tehetetlen, nem tud megbirkózni a felmerült nehézségekkel, nem meri vállalni a felelősséget, meg akarja azt osztani és javasolja, hogy egy pártközi bizottság küldjenek ki a közellátási ügyosztály mellé teljes felelősséggel.

Öry főispán helyesli a bizottság felállítását és annak nagy hatás-

Statárium a vidéki kiskirályokra!

Debrecenben a városbázan közellátási értekezlet volt, amelyen Öry István főispán elnökölt. A főispán rámutatott arra, hogy a kenyérfőnton végre rendet kell teremteni. A keverési arány ezentúl 40 százalékos búza, 30 százalékos árpa és 30 százalékos tengeri lesz. ebből minden péknek jót, ehető kenyert kell sütnie. Az akadályokat el kell hárítani, a pékeknek meg kell kapni a megfelelő anyagot és a keverési arányt betartva felelősség mellett jó kenyeret kell sütniük. Ha pék nem kapja meg az előírt keverési arányú lisztet, azonnal jelentse a közellátásnál és akkor mentesül a felelősség alól.

Meg kell szüntetni a sorbaállást és ezt úgy gondolja végrehajtani, hogy bizonyos pékekhez osztják be utcánként a lakosságot és az egész nap köteles ártulni, így mindenki sor kerül. Az új élelmiszerjegynél egy napra szóló szelvények lesznek.

Meg kell oldani az olajellátást

is, a visszacséletek a hatóságok közlések megszüntetn minden eszközzel.

Nahóczky Miklós közellátási felügyelő közölte, hogy 13 hajdúmegei községből 70 vagon liszt áll rendelkezésre Debrecen közfogyasztására, csak a beszállítás kérdését is meg kell oldani. December végéig elég ez.

Öry főispán: A rendőrségét is vegye igénybe a közigazgatás a beszállításnál, a köz érdekében a fogyasztók kényérbiztosítására.

Csillag Miklós, a közellátási ügyosztály helyettes vezetője rámutatott arra, hogy a városi közellátási és közellátási bizottság tehetetlen, nem tud megbirkózni a felmerült nehézségekkel, nem meri vállalni a felelősséget, meg akarja azt osztani és javasolja, hogy egy pártközi bizottság küldjenek ki a közellátási ügyosztály mellé teljes felelősséggel.

Öry főispán helyesli a bizottság felállítását és annak nagy hatás-

kört adna és két hetenkint, ha kell hetenkint, vagy még sűrűbben üljön össze és határozzon, döntson minden közellátási kérdésben.

A bizottság el is fogadta ezt a javaslatot és a pártközi bizottságot a legsürgősebben összehívják, megalakítják.

Ezután több szóuk arra mutatott rá, hogy vidéken egyes kiskirályok, nemzeti bizottságok, politikai pártok önkényeskedői vezetői megakadályozták a Debrecen számára járó liszt beszállítását és a malmokból is elveszik azt más célra.

Péterffy József, a Független Kisgazda és Polgári Párt külalldottje rámutat arra, hogy meg kellene állapítani a textil és ruházati árakat is. Az iparcikkek árát miért nem állapítják meg méltányosan. Javasolja, irjanak fel a kormányhoz és kérjék a rögtönítélőbíráskodás kiterjesztését a falusi, helyi kiskirályok, basáskodók, önkényeskedők ellen, azok letérésére. Rögtönítélőbírásg el kell állítani azt a falusi kiskirályt és önkényeskedőt, aki önhatalmúlag ellopja, elveszi 120 ezer debreceni dolgozó kenyérért, akármelyik pártban, vagy nemzeti bizottságban is foglal helyet. A tyúktolvaj rögtönítélőbírásg elé kerül, a falusi kiskirály és hangoskodó, ez a jás basa miért nem?

Az olajmalmokat is ellenőrizni kell.

Öry István főispán közölte, hogy a kilengést nem tűri, rendet kell teremteni, a rendeleteket végre kell hajtani, az önkényeskedést meg kell szüntetni.

A bizottság több felszólalás után el is fogadta a felvetett javaslatokat.

Makkai Sándor ellen megszüntették az eljárást

Dr. Makkai Sándor debreceni hittudományi egyetemi tanár, volt erdélyi püspök ellen az igazságügyminiszter utasítására a népiügyszésg megszüntette az eljárást. Makkai Sándor ellen egyik könyve, „Tudomány és fegyverrel” (Arte et Marte) miatt indult meg az eljárás.

Új postai díjszabás

November elsejétől új postai díjszabás lépett életbe. Helyi levél 40 pengő, vidéki levél 60 P, levelezőlap helyben 24 P, vidékre 40 pengő. A díjszabás többi tételéről a postahivatalok adnak felvilágosítást. (MTI)

800 pengő a munkások családi pótléka

A minisztertanács elfogadta a testi és szellemi munkások családi pótlékáról szóló rendeletet. Az Országos Családpénztár végzi a pótlékok folyósítását. Családi pótlékban részesítendőek mindazok, akik olyan üzemekben dolgoznak, amelyek tiznél több alkalmazottat foglalkoztatnak. A pótlékok összegét a népjóléti miniszter az időközben bekövetkezett bérémeletis figyelembe vételével felelős és minden egyes gyermek után személyenként havi 800 pengőre emelte fel. (MTI)

Határt átlépni csak utlevéllel lehet

A debreceni rendőrséghez sokan fordulnak határátlépési igazolványért, hogy azzal román vagy csehszlovák területre utazzanak.

A rendőrség közli, hogy nem áll módjában határátlépési igazolványokat kiadni. A szabályok értelmében határt átlépni csak utlevéllel szabad.

Közigazgatási nyomtatványok szállítását

ismét megkezdtem. Megrendelhető: Szekessy-nál Püspöki palota

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szekessy-nél
SAS-UTCA

Viszonteladók mindennemű **papíráru** legolcsóbban vásárolhatnak **Winternitz Béla** papirnagykereskedésében, Arany János-u. 54.

Habselyem Combine Nadrag Pikó fonál- és kézimunka-üzletében. Kossuth-utca 4.

A reformáció emlékkünnepje Debrecenben

Ragyogó, napfényes időben ünnepele csükkörtökön Debrecen református népe a reformáció emléknappját. Imponálóan szép ünnepély volt ez a Nagytemplom előtt, amelyre alig volt példa a kálvinista Rómában. Több mint tízezer ember vett részt az emléknapon. A hatalmas közönség eltele nemcsak a Nagytemplom előtti térséget, és a környező utcákat, hanem a Kossuth-szobor előtti teret is megtöltötte a háttal hallgató az ünnepély egyes számait. A Nagytemplom terraszán a hivatalos egyház és a város képviselői, valamint a különböző testületek küldöttségei helyezkedtek el. A templom előtt pedig felállott az özezer tagú énekkar, két oldalon pedig a hívők óriási serege.

A Rákóczi harang búgó hangja hívta össze a gyülekezetet. Szencs László dr. lelkipásztor igehirdető beszédét mondott, amelyben a többek között ezeket mondotta:

— A rom templom előtt megvalljuk, hogy az elmúlt események nemhogy eltávolítottak volna, hanem közelebb vezettek az Úristenhez. Nekünk reformátusoknak legnagyobb tanításunk az volt, hogy Isten nélkül nem lehet, de nem is érdemes élni.

Ezután a gyülekezet a „Tebened bizunk” című gyönyörű zsoltárt énekelte, megrázó hatást kelte mindenki lelkében. Imponáns volt az özezer tagú énekkar szereplése Szencs László dr. karnagy vezetésével. Az énekkar nagy precizitással Praetorius ötszólamú kánonját adta elő.

Majd Juhász Nagy Sándor dr. egyetemi tanár, egyházi főjegyző tartotta meg ünnepi beszédét, melyben rámutatott arra, hogy a reformáció nagy eredményeket hozott az emberiségnek.

— Visszaadta neki — mondotta tovább — a Bibliát. Visszaadta, mint könyvet, mert megelőző időkben a biblia, mint tiltott könyv indexre volt téve. Jött a reformáció és szólt: emberek, itt az Irás olvassátok!

— Főleg pedig mint ígét adta vissza a reformáció a Bibliát. A véka alá rejtett fényt felszabadította, az ígét megfényszerítette és megtisztította és így kiáltott a világhoz: emberek, itt az Ige, ezt tanuljátok, ezt kövessétek!

— Az embereknek egymásközli viszonyában ezt a bibliai tanítást állította helyre: ti mindnyájan testvérek vagytok! Nincsen se rabszolga, se jobbágy, de ne legyen se elnyomott, se kiszármányok! A reformáció így teremtette meg a modern demokráciát.

— Demokrácia és reformáció, ez a két nagyszerű fogalom haladjon együtt ezentúl is. A demokrácia legyen ne csupán anyagi érdekekből sarjadó ridég politikai program, hanem egyáltalán égitő magas erkölcsi ideál is és a legmélyebb hatoló nagy lelki élmény is.

A nagy hatást keltő beszéd után ismét az énekkar szerepelt a közönség tetszése mellett.

Az ifjúság nevében Zengi Gábor szenior tartott lelkeshangú beszédét, melyben a többek között ezeket mondta:

— Az elmúlt időkben újra szemléltük a magyarság ősi betegezetét, a testvérgyűlöletet és a fel-fellobbanó átkos pártoskodást. Tiltakozunk minden olyan propaganda és befolyás ellen, amely az ifjúságban és az egész nemzetben vizsalyt kelt. Tiltakozunk minden olyan törekvés ellen, mely változhatatlan értékű dolgokról el akarja terelni a figyelmünket és ezek helyébe hazug és hamis ideálokat állít.

Végül Szencs László dr. lelkipásztor mondott befejező szavakat az egybegyűlt közönséghez és felhangzóit az „Erős várunk...” kezdetű zsoltár.

A nagyközönség ezután a gátyarabok emlékéhez vonult és elborította azt virággal. Debrecen város koszorúját Szencs László dr.

polgármesterhelyettes által vezetett küldöttség helyezte el az emlékmű talapzatán.

Délután az Arany Bika díszteremben kultúrédulánt rendeztek, mely páratlan siker jegyében folyt le.

A műsoron szerepelt az Egyetértés énekara Szigethy Gyula karnagy vezetésével. Erdős Károly dr. egyetemi rektor ékes-szavú megnyitó beszéde után több nagyszerű klasszikus darabot adott elő Hóchtl Margit zongoraművész kitűnő művész tudással.

A műsor egyik nagyjátékja száma volt dr. Révész Imre püspök tanulmánya „Reformáció és forradalom” címen, amelyben rámutatott arra, hogy 27 év óta a reformáció emlékünnepét egybeesett Magyarországon egy nemzeti forradalommal, melyet csak ma lehetett először minden külső és belső gátlástól mentesen megünnepelni. Ezután ráért a reformáció hatását a reformációhoz és kimutatta, hogy az 1517 október 31 óta a reformáció

Magyarország első nemzetközi árumintavására lesz a Debreceni Vásár

Paál Jób, a Debreceni Vásár igazgatója megküldte romániai tárgyalási beszámolóját a vásár vezetőségéhez. A Bukarestben sikerrel végzett tárgyalások eredményeként a debreceni vásáron nemcsak a román ipar vesz imponálóan részt, hanem azon hivatalosan megjelenik Románia is és Constantinescu Jasi propágandaminiszter külön súlyt helyez arra, hogy a román kultúra és művészet is helyet kapjon a Debreceni Ószi Vásáron.

A vásár igazgatójának Groza román miniszterrel folytatott megbeszélése eredményeként a

DEBRECZEN 4. OLDAL 1945. XI. 4.

forradalmi formában lépett fel és jutott diadalra.

Előadásának során megvilágította, hogy a reformáció forradalmi nem volt az. A reformáció mégis nemcsak forradalmi formájával, hanem eszmei tartalmával is világtörténelmi kihatású indításokat adott a legnemesebb forradalmi eszmék kifejlődéséhez és érvényrejutásához.

A püspök előadása végén mély-séges emberi érzésből fakadó őszinte szavakkal áldozott a rom-jából feléledő Nagytemplom felépítését lelkipásztor, Jánosi Zoltán emlékének.

A nagy hatást kiváltó előadás után a terem közönsége hosszasan ünnepele Révész Imre püspököt.

Ezután Botos Kálmán teológus adta elő Kecskeméti Végh Mihály 1560 körüli években írt, de még ma is időszerű szerzeményét nagy sikerrel.

Az ünnepély az Egyetértés énekkarának szereplésével ért véget.

Debreceni Ószi Vásár tartama alatt, de már azt megelőzően is november 20-tól december 20-ig azok, akik a vásárra utaznak egyszerű határátelépési igazolvánnyal átélhessék a román határt és a román hatóságok a Debreceni Ószi Vásár vásárigazolványára kiadják ezeket a határátelépési engedélyeket. Debrecen és Nagyvárad között rendszeres autóbúszjásokat engedélyeznek. A román kereskedelmi minisztérium a Debreceni Ószi Vásáron külön kirendeltséget állít fel és ez a kirendeltség nyomban ki fogja adni az export és import engedélyeket.

A Hatósági Választási iroda közleményei

1. A Központi Választási Bizottság és a Hatósági Választási Iroda ma egész nap hivatalos órákat tart reggel 7 órától este 8 óráig. A szavazást illető kérdésekben a Központi Választási Bizottsághoz kell fordulni, városháza I. em. 5. szám. Minden egyéb ügyben a Hatósági Választási Iroda áll rendelkezésre Városháza földszint 6.

2. A szavazás eredményét este 8 óra után, miután az összehámlálás megtörtént, a Központi Választási Bizottsághoz kell beadni, városháza I. em. 5. sz.

3. A Központi Választási Bizottság tehát vasárnap egész éjjel és hétfőn reggel 8 órától 2 óráig is hivatalos órákat tart.

4. Azok a szavazatszedő küldöttségek, ahol villanyvilágítás nincs, petroleumért kúldhetnek be a Hatósági Választási Irodába délelőtt 9 órától kezdve. Üveget vagy kannát hozzon magával a küldöttség.

A Hatósági Választási Iroda vezetője.

Falbontó betörők titkos raktárt rendeztek be egy Hadházi utcai lebombázott ház romjai alatt

A debreceni rendőrség Vekerdy-nyomozócsoportja őrizetbe vette Lukács István és Gombos Károly Hatvan utca 72. sz. alatti lakosokat, akik fűszereket és más háztartási cikkeket árusítottak és ezzel tették magukat gyanúsra. A vizsgálat megállapította, hogy a fűszerek betörésből származnak, a két teljes falbontó betörés útján behatolt a Kassa út 25. szám alatt levő Somiai-fűszerüzletbe és onnan egymilliót meghaladó értékű fűszereket és más cikkeket loptak.

A vizsgálat során megállapította Vekerdy nyomozófőhadnagy, hogy Lukács és Gombos a Hadházi utca végén egy lebombázott épület romjai alatt rendeztek be titkos raktárt a lopott holmikkal és ott a kifosztott üzlet áruiból félmillió értékűt meg is találtak. Gombost és Lukácsot őrizetbe vették.

Horváth fotoszalonn

Évekkel ezelőtt a „Debrecen” hasábjain nap mint nap találkozott az olvasó ezzel a jelzéssel: Foto Horváth. Kíváncsiak lehetnek a fotóriporternek, Horváth Istvánnak öltettségét, mesterségbeli tudását és művészi készségét.

Most Horváth István Fotoszalonn nyitott a Simonffy utca 1-b. szám alatt. Izélesen berendezett műtermet létesített, elsőrendűen berendezett esküvői fényképek, gyermekfényképek, igazolványba való képek stb. előállítására. Fényképezési tudása modern síkon mozog, a természetesség, törekszik, nem mesterkelti, a pillanatot örökíti meg. Igazolványba való fényképeket gyorsan készíti. Ajánljuk műtermét olvasóink figyelmébe.

Jegyezze jól meg a címet!
ARANY beváltás
ENGEL ékszerésznél
Benyáts áruházban

„MANCI” kalapszalonn
Hatvan-utca 34.
Kalap és turbán újdonságok érkeztek.

Elegáns turbánok és kalapok nagy választékban
OLGA kalapszalonn.
Alektást vállalkoz.
Teleki-utca 27. szám.

Demokrácia 1916-ban

Bizonyára nagyot néz, aki ezt a címet ma olvassa. Kétkedve rázza fejét. Pedig bizony ez megtörtént. Megürült a dr. Thaly Kálmán örök, az I. kerület 48-as országgyűlési képviselője. Egy jelölt volt egyelőre, dr. Révy Nándor ügyvéd, tart. honvédszázados. Egy szűkebb társaság: dr. Váráry István, Keresztessy István városi nyomdai igazgató, dr. Fényes Jenő, ifj. Schwartz Vilmos és csekélységem elhatároztuk, hogy felkérjük Jánosi Zoltán ref. lelkeszt 48-as programmal a jelöltségre. Hosszas huza-vona után ugyan, de mert Kertész János a 48-as párt elnöke is felkérte, elfogadta a jelöltséget. Most aztán volt egy kiváló jelölt, aki olyan szegény volt, mint a templom egere, honnan vegyünk azonban pénzt. Ezt is megoldottuk. Megválasztottuk ifj. Schwartz Vilmost, hogy üres kasszáknak legyen boldog pénztárosa. Kerítsen pénzt a választás költségeire. Szegény Vilmos barátunk — a deportálásban ő is elpusztult — egy nap mulva már közölte: van pénz, megindulhat a kortézia. Hogy honnan vette, azt soha nem kérdeztük. De volt. És itt következik a demokrácia. Első dolgom az volt, hogy felkértem Handler Gyula barátomat, hogy mozdítsa meg a Szociáldemokrata Pártot. Megígérte. Innen a vagongyárba vezetett utam, ahol olyan lelkesedéssel találkoztam, amely páratlanul áll a választások történetében. Ötven lelkes vagongyári munkás hagyta abba a munkát s áldozatos készséggel vállalkozott a kortézia végzésére. A Csapokertben Kóvér Gyula lelkes Jánosi-párti barátunk vette kezébe a dolgot. A kortézia megindult olyan lelkesedéssel, hogy nyolcnapi agitálás után nyugodtan néztünk a választás elé.

Választás tárgyán a Kovács-féle „Kis-Debrecen” vendéglő volt. Özönlött ide a hívek serege foglalkozás és osztálykülönbségre való tekintet nélkül. Megható volt, amikor teljesen szegény emberek jöttek egy koronát felajánlani a választás költségére. A választótörvény nem volt ugyan demokratikus, de a választás az volt. Örömtől ragyogó arccal ölelkezett itt össze a szegény, a gazdag, a munkás, az értelmiség. Ezen a választáson elfeledkeztek arról, hogy ki kicsoda, úr vagy munkás.

Nagy többséggel választottuk meg Jánosi Zoltánt. A mandátumot a városháza közgyűlési termében adta át a választási elnök. Először a vagongyári dalára énekelte a „Győzelemről győzelemre” című dalt. Leírhatatlan lelkesedés támadt. Komoly, öreg és fiatalabb emberek a határtalan lelkesedéstől sírva ölelgették egymást. Este a „Kis-Debrecen” ösz-szes helyisége megtelt a győzelem ünnepi közönséggel. Lelekesztő, komoly, demokratikus tosz-tok hangzottak el. Ejjel 12 óra-kor szazakra menő tömeg kísérté haza Jánosi Zoltánt a püspöki palotában levő lakására. Lakásánál a vagongyári dalárda szerenádát adott. Mint jellemző esetet felemlítem, hogy a dalárda éneklésére odajött két rendőrszemem engem kérdezett meg, hogy van-e engedély a szerenádra? Megmondtam, hogy ez a dal Jánosi Zoltánnak szól — Ez már más kérem, ha Jánosnak szól, akkor mehet! — e citávoztak!

Huszonkilenc év távlatából jól esik visszaemlékezni erre a választásra azért, mert ez a magyar szíveknek őszinte, spontán öszszedobbanása volt, harmóniába olvadt a lelke úrnak, parasztnak, munkásnak a győzelem akarszában. És ez az egyetakarás győ-zött!

Dózsa György.

BÚZÁT,
rozstól, árpát, tengerit minden mennyiségben
VÁSÁROL
az **APAFI**
GŐZMALOM

Egy polgár feljegyzései Fogadalom

Írta: Radó Antal

Igéretem, hogy legalább egy héttig nem fogok politikát írni, csak meg ezt a mai napot engedjék meg nekem kedves olvasóim. Mondhatnám azt is, hogy fogadalmat teszek, de nem akarok ily nagy szavakat használni, nehogy esküszegéssel vádoljanak, ha mégis kénytelen leszek ígéretemet megazegni.

Nagyon sok fogadalmat és ígéretem hallottunk az utóbbi időben a képviselőjelöltek részéről. Így is volt ez rendezén. Olvastunk és hallottunk pártközi békéről, becsületes választási küzdelemről. Hallottuk, hogy a pártok csakis nemes eszközökkel küzdenek egymás ellen a választópolgárok kegyeire. Mindezen ígéretek ellenére láttuk, hogy a kiragasztott választási hirdetéseket és színes falragaszokat kíméletlenül letépték szét, mert úgy gondolták, hogy ezáltal a másik pártot népszerűtlené teszik. Utcai hangszórókon nem a leghelgöbbsen nyilatkoztak az ellenpárt jelöltjeiről azért, mert azt hitték, hogy ezáltal a maguk esélyeit öregbítik. Ez azonban már nem volt rendjén. A mai nappal ennek is vége van. A választópolgár a mai napon pontot, illetőleg stilszerű szóval keresztet tesz a nemes, vagy helytelen cselekedetek után. Vajjon a választó lelkében érvényesül-e az a filozófiai igazság, hogy akit oktalannul és igazságtalannul sérelem ér, sokkal jobban számíthat a támogatására és segítségére, mint az, aki — durva szóval élve — a pofonokat adja? Vajjon a régi mondás: „nem az a legény aki adja, hanem az, aki állja”, az urnák elé járuló polgár agyában felvillan-e azért, hogy kezét ahhoz a kockához vezesse, amelyikben arra a pártra vagy személyre adja szavazatát, amelyet vagy akit az ártatlan útesek értek?

A fogadalom megszegése vallás-szillag is bűn. A társadalom sem szokott szemet hunyni az olyan ember előtt, aki nem tartja be ígérteit. A bűnbánat a büntetés mértékét csökkentheti, de nem mentesít a büntetés alól. Jelen esetben a büntetés kevesebb szavazatok elnyerésével egyenlő, amely ítéletet a választópolgárok vannak hivatva a mai napon kimondani.

A mai nappal legördül a füg-göny demokratikus hazánk egyik fejlődési szakasza után. A világ szemé felénk irányul és a füg-göny legördülése után a világ közvéleménye fog ítéletet mondani a választópolgárok döntéséről. A nyájas olvasó ma nyájas szavazó lesz, aki bebizonyítja azt, hogy tud élni jogaival és elhatározásával nyilvánítja ki, hogy hazánk újjáépítésében hathatósan óhajjt közreműködni.

A választási eredményt három napon belül fogjuk csak megtudni. Ekkor választ kapunk arra, hogy a választópolgár a fogadalom fogalmát helyesen és jól értelmezte-e.

Törv. véd.

„Napsugár”
ablaküvegpótló
ismét megrendelhető.
Műhely: Józsei kir. hg.-u. 53.

FÜJÁT harmadába
házaszállítom.
Cím a kiadóban.

A „CENTRUM”-ban
(Dr. Konczné, Schaff Margit tánciskolája, Csapó-u. 19. I. em.)
Táncintézményre beiratkozás:
november 7-én, kedden 5 órakor.
Üssztáncok: csükkörtök, szombai, vasárnap fél 5 órától.

Háló, ebédlő, kombinált szobák, konyhaberendezések, nemes perzsaszőnyegek, márkás festmények, üzletberendezés nagy választékban kaphatók.
Ivány Endre
Áruforgalmi Iroda és Műkereskedésben, Piac u. 67.
Mindenféle lakberendezési tárgyak vétele.

Az utazási igazolványok díja

Újabb szabályozás értelmében az utazási igazolvány iránti kérvényre száz pengő okmánydíj kell számolnunk. Az igazolványért azokéiv személyenként ötven pengő kiállítás illetéket kell fizetni.

Igazolási hirdetés

A debreceni Nemzeti Bizottság által az ideiglenes nemzeti kormány 8500/1945. M. E. számú rendelete alapján a Debreceni Tudományegyetem Bölcsészeti kara hallgatóinak igazolási-szára felállított igazoló bizottság 1. évi novembertől 8-án, délután 11 órakor központi irodájában, belvárosi katedrális hivatalában a következők egyetem hallgatók, vonj. igazolás alá:

Kolosi László, Rác Irén VII., Huber Magdolna VII., Braun Magdolna, dr. Barma Zoltán, dr. Tokaji Gyula IV., Pólyik Edit I., László Béla II., Kiss Andráshé, dr. Deák Anna I., Racz Áva III., Németh Sándor VI., Kódy Katalin VII., Székely Ilona IV., Kakuk Zuzsanna II., Jordán Rózsi III., Dorka Adél III., Varga Gertrud III., Kiss Géza, Dádaj Irén III., Győr Anna III., dr. Kovács József I., dr. Kovács József, Vágo Lenke I., Sovágo János I., Fekete Sándor I., Szalai Kata J., Dapay Henriette III., Pethó Eva III., Antal Károly, Vastagh Sándor I., Daru Mária VIII., Biki Olga IV., Tompa András I., Margittay Mária VII., Szabó I. Mihály I., dr. Nagy Lajos, Debreceni István, Pincés Zoltán II., Simányi I., Kovács Vera III., Boros Erzsébet Irén, Balogh Béla II., Ezer Gabriella IV., Feldmayer Irén, Bekő Klári, Székely Zelmira III., Görgény László, Palitz Judit, Vilos Kornélia.

Az 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. §-a, valamint a 8500/1945. M. E. sz. rendelet 4. §-a értelmében felhívjuk mindenkit a kára tekintetével a fentnevezett-ekről olyan adat van birtokában, mely azoknak igazolását megakadályozná, hogy ezen adatokat az igazoló bizottság elnöke részére, a belvárosi katedrális hivatalhoz írásban adják be, vagy az igazoló tárgyalás napján személyesen jelenjenek be. Az igazoló bizottság elnöke.

A káposzta zárlátvétele

Közellátási formáiról az úr Debrecen város és Hajdú vármegye területén a káposztatermesztést zárlát vette. A káposzta csak a debreceni közellátási felügyelőség engedélyével szállítható. Az engedély nélküli szállított káposztát a rendőrség elkobozza. Háztartási szükségletre 50 kg-on aluli mennyiségben a szállítás szabad. Polgármester.

Dr. Gavallér Lajos nyilatkozata

Dr. szentpáli Gavallér Lajos ügyvéd a róla szóló közleménnyel kapcsolatban nyilatkozatot küldött be lapunkhoz, melyben kijelenti, hogy fölülesen nem oktatgatott ki senkit, sem lapunkat, hanem a Szociáldemokrata Párt egyik ülésén a Kiszagda Párttól tett kijelentést. Azon idején a faszta Műnébe nem jelentkezett, hanem csupán a Műne egyik debreceni megbízottja erőltetésére lépett be, de egyetlen gyűlésen jelen nem volt, tagdíjat vagy adományt nem fizetett. A MEP-nek nem volt tagja, abban semmiféle szerepet nem vitt.

Dr. Gavallér Lajos múltjára vonatkozólag kijelenti, hogy 1935-ben Londonban a munkáspártnál járt, 1941-ben az angol birodalom legyőzhetetlen gazdasági erejéről és a zsidó származású Bergson filozófusról írt cikket, majd 1943-tavaszi szociáldemokrata pártvezetőkkel a debreceni értelmiség megszervezésének kérdéseit tárgyalta mg. Ezzel óta a Szociáldemokrata Párt tagja volt, majd 1943 őszétől kezdve dr. Füst János debreceni lakos lakásán titkos polgári ellenállási szervezkedésen vett részt és 1944 őszéig mint egyik munkásszázad parancsnoka közreműködött abban, hogy 216 embere sváji menlevélhez jusson, mílálalt életben maradtak. 1944 novemberben nem ment ki Németországba, hanem a Dunántúlra rejtőzött el. Az Igazolási Bizottság egyhangúlag igazolta azzal, hogy a fentiek mellett nála egy Műne tagságnak semmi jelentősége nincs.

A nyilatkozat tartalmának tárgyalóságunk elvénél fogva készsággel helyet adunk.

Keller Edéné

fehérnemű szalonjába hozott anyagból is a legszebb fehérnemű készűnek. Bathány-u. 9.

Csempésautót fogott a rendőrség a Piac utcán

A debreceni rendőrség gazdasági nyomozócsoportja a Piac-utcán igazolásra szólította fel egy ott vesztelő autó tulajdonosát, akiről megállapították, hogy Lebovits Mózes szatmári lakos és az autóban, mely Budapestről Szatmárnémetibe tart nagyobb mennyiségű gyógyszert, bakkvét és kártyát csempész ki.

Az árukat lefoglalták és Lebovitsot előállították a rendőrségre. Kiderült, hogy egy írás alapján, melyet Szatmárról küldtek eddig meg nem állapított budapesti címre, ott felvett egymilliónyolcszáz ezer pengőt és részben ebből vásárolta be az autóból árukat. A rendőrség megindította a nyomozást annak tisztázására, hogy nem-e fektetés és valutázás van az áruk Romániába szállítása mögött és ha ez beigazolódik Lebovits ellen megindul az internálási eljárás.

Forgalmiadó befizetési időpontjának megváltoztatása

Az árak állandó emelkedése és a hitel eladások csaknem teljes elmaradására tekintettel a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a vállomások alapján készpénzben fizetett forgalmiadóknak 1945. évi november hó 1-től kezdődően forgalmiadó befizetési kötelezettségük úgy tartoznak részben már a tárgyhónapban eleget tenni, hogy az előző havi forgalom alapul vétele mellett kiszámított adó 15-15 százalékát 1945. évi november hó 5, 10, 20, 25 és 30-án kötelesek befizetni. November havi bevételről az általános szabályok szerint 1945. évi december hó 15-ig kell a vállomásokat benyújtani, ugyanakkor kell azt a különbözetet befizetni, amely a november hó folyamán 5, 10, 20, 25 és 30-án teljesített fizetések összegének levonása után fennmarad.

A következő hónapokban a tárgyhónapban esedékes fizetési kötelezettség értelemszerűen ismétlődik.

Az 1945. évi október havi forgalom után esedékes adót 1945. évi november hó 15-ig kell bevallani és befizetni. A pénzügyigazgatóság vezetője.

A Debreceni Kereskedő Társulat közleményei

Felhívás a tagsági díjak beutazására. Leméltelen és nyomtatékosan belvívők kártartásukat, hogy a folyó év második felére már regén esedékessé vált tagsági díjaikat a társulat pénztárába haladéktalanul fizessék be, mert a Társulat fizetési kötelezettségét nem tudja teljesíteni.

Az oszteres szakosztály folyó hó 6-án kedden délután 3 órakor a Kereskedő Társulat díszteremben érkeztetett tart a tárgyszorral fontoságra való tekintettel, feltétlen és fontos megjelenni a szakosztály.

Ipartestületi közlemények

A forszabó szakosztály 1. hó 5-én délután 4 órakor szakosztályi ülést tart. Tárgy: Orabér ismeretése és a vállalati ár megállapítása.

A opesz szakosztály 1. hó 5-én, hétfőn délután 4 órakor fontos ügyben szakosztályi ülést tart.

A fodrasz szakosztály 1. hó 5-én, hétfőn délután 4 órakor fontos ügyben szakosztályi ülést tart. Tárgy: zárás ügy. Pontos megjelens.

SPORT

A Sálgöránt vörö DVSC házárkeztet Debrecenben. A vezetők egyhangú dicsérik a játékosok lelkes, játékát s megemlékik, hogy a csapat csak most kezd igazán egyvöröri. A Vasas elleni mérkőzésre nagy bizakodással tekintenek úgy a vezetők, mint a játékosok.

Egyetlen fiunk szentmiklósi Tóth Béla gépészmérnök

Budapestben március 17-én elhunyt. Drága hamvait hazaszállítottuk s a Köztemetőben örök pihenőre helyeztük. Nagyon szerető szülei Tóth Béla gyógyszerész, Tóth Béláné Csáky Gizella.

Az SBTC elleni bravúros győzelem a DVSC jó játékosai volt köszönhető. A játékosok közül Kádás a második legjobb volt. Zilahy és Dobos végig lelkesen és remekül játszott. Zilahy nagyszerű középtáncot s Dobos javulásáért örvendetes esemény. Sidik határtalan szívvel és lelkesedéssel küzdött s utánna rangsorban Szabó II. és Szabó I. következik a védelemben Nagy Mihály közepes teljesítményt nyújtott. Orsz és Östrovcszky jól játszottak. Komlóss és Nagy III csak helyenkint elégett ki.

A DVSC Vasas ellen küzdő csapata ma, vasárnap délután zárt kapuk mögött edzést tart. Az edzést a DVSC pályán két órai kezdettel kezdik s arra a vasutas játékosok pontos megjelensét kéri a Vezetőség.

Balogh I-et és Szűcsöt kiállította a játékező az Újpest-Zugló mérkő-

zés során. A két újpesti válogatott játékos azért került a kiállítás sorára, mert a Zugló játékosoknak utánaragadnak, valamint a játékezőnek visszafelelelek. A Zugló csapata egyébként nagyon jó benyomást kellett s csak a szerencse segítette az újpestieket a győzelemben.

Deak 15 gólt rugott s vezet a góllövéslistán. Utána a Vasas Szilágyi következik 14 góllal. A két válogatott fej-fej mellett küzdömet viv.

Kilencedik a DVSC a bajnoki táblán. A Keleti csoportban a csütörtök délutáni mérkőzés a helyzet 1. Újpest 12 ponttal; 2. Vasas 10 ponttal; 3. Diósgyőr 5. ponttal; 4. Kékest 7 ponttal; 5. Herminamezei AC 7 ponttal; 6. Erő MaDISz 7 ponttal; 7. Hékecsabai Törökvs 5 ponttal; 8. Budai Barátság 5 ponttal; 9. DVSC 5 ponttal; 10. Szeged 5 ponttal; 11. Zug-

ló MaDISz 5 ponttal; 12. Balázsirán 3 ponttal; 13. Elektromos 3 ponttal; 14. Törökvs 1 ponttal. Amint láthatjuk, nagy a tomorrow és minden mérkőzésre ügyelni kell, mert egykönnyen lejebb eszhat bármelyik együttes vereséggel.

A DVSC-BTDC mérkőzést vezetője, Tassi, nagyon rosszul vezette a mérkőzést s feltehetően a DVSC csapatát autotta. Ugylátszik a DVSC mindég „kifogás” a játékezőket.

Az OB I Nyugati csoportjában a bajnoki sorrend: 1. Ferencváros; 2. Csepel; 3. MTK; 4. CMTE; 5. Szonoki; 6. Pécsi VSK; 7. Szentlőrinc; 8. Budapesti; 9. Dorog; 10. Győr; 11. Kőbányai Barátság; 12. EMTK; 13. Haladás; 14. Dózsa MaDISz.

Debrecen város kosárlabdabajnokságának küzdelmet november 11-én kezdik el a DVSC Sportcsarnokában.

NYOMOZÓIRODA (6)

VAGYONI családi, személyi ügyekre forduljon Gálcsyhoz, Leir, másol Gálcsyhoz. Zöldfa 5. 0-216

LEVELES, HAZASSÁG (11)

EGYEDULALLO esinos, vagyonos, 24 éves nő szintén egyedülálló zsidóférfi ismerettségét keresi. „Közös jövő” jellegre levelet a kiadóba. 1-825

RAPITKÉPES 25 éves barna férfi, intelligens, testihibáktól mentes, holgy társaságot keresi. „Félig legyen komoly jellegre. Debrecen 12. 1-653

HADIFOGYÓK! Aki tud Kovács Gyula Mátyás kárpit, debreceni lakosról, értesítse agóddó családját, Al földi palota 1-659

HUSZONÉGY éves barna, nagy komoly férfival levelezne. „Megértő feleség” jellegre. 1-648

EGYEDULALLO jobb nő, jóde magányos háztartás vezetője vállalom. Nem fizetést, nyugodt otthonot kérek. Széchenyi-u. 3. 1. ajtó. 1-792

FÉRHEZ adnam hugomat középkorú férfinak, levelet felgözo hó jellegre a kiadó hivatalába 1-1068

EGYEDUL ALÓ (árva leány) hivatalnoknő, nőtem, intelligens ember ismerettségét keresi munka utáni szociális közre céljából. Unalmas egyedül jellegre 1-940

ALLAST KÉPES NÖK (2) KÖTÉST vállalom, Arpadter 45. 2-807

HÁZVEZETŐNŐI állást vállalom, magasabb asszony lakásért, eladásért „Munkaszere” jellegre 2-85

INTELLIGENS házvezetőnő ajánlkozok magányos háztartás vezetőre. Levelet „Intelligens” jellegre a kiadóba. 2-850

HÁZVEZETŐNÖK ajánlkozok középkorú nő. Esztilek bejárótársaságot is vállalok. Cim a kiadóban 2-745

ELMENNÉK egy középkorú urhoz háztartásúnak aki családtagként tekintene címét kiadóba kérem „Komoly” jellegre. 2-800

HAROMHONAPOS gyermekemmel elhelyezkednék szoptató lakásban, vagy háztartási munkára, fizetés nem fontos, csak jó bánásmód. Rákosi Jenő u. 6. II. em. 2-995

NÖI fodrasz segédnő állást keres. Hatvan u. 66 udvarban hátul 2-1097

ALLAST NYER NÖ (4) FELVÉSZERK kotény és férling varrással varronok. „Tudásos oszteres, kinizsi 10. szám 4-81

BEJÁRÓNŐ felvelek. Suli Géza vendéglő Bathány-utca 1. 4-750

EGY bejárónő gyermek mellé felvétetik. Piac utca 81. szám, II. emelet balra 4-770

EGY bejárónő azonnal felvétetik. Étközde. Rákóczi u. 9. szám. 4-855

HÁZTARTÁSI alkalmazottat keresek azonnala Piac u. 10. I. em. 2. szám. 4-849

HAROMBVES leánykához rendes leány felvelek. „Réviny, Nyugati 2. 4-909

VABRODABA segéd és tanulókat felvelek. Arany János u. 62. szám. 4-875

GYERMEKSZERETŐ fiatal lány aki háztartásban is segédkezik, felvétetik. Rákosi Jenő u. 1. 4-815

MÉGBIZHATÓ mindenes lényt azonnal felvelek. „Kut u. 12. 4-812

BEJÁRÓNŐ felvétetik. Simonffy u. 10. II. em. Ladányi. 4-867

TANULÓLÁNYT növezetőségbe felvelek. Székelyné. Rákosi Jenő u. 6. félcim. 2. ajtó. 4-830

ELADÓ kishátrita ekekap. Szabó Károlin u. 38. 1-891

ELADÓ INCOBAC (11)

PETROLEUM kályha eladó, Erzsébet u. 10. Elías 11-1341

IGY kis és nagy vaskályha eladó Pástei utca 2. Ugyanott egy szoba alberletbe kiadó I. em. jobbra 11-690

ELADÓK márkás olajfesztemyek. Rezier, Busi u. 16. 11-762

ELADÓ egy modern stílusú hálóbutor 7 mázsa vágott akác tűzifa. Megtekinthető: délután 2-6-ig, vasárnap egész nap Pétéria 54. 11-779

ÜRISZÓBA Biedermyer szekrény, asztal, szék, íróasztal, rongált állapotban. Klubgarbitúra huzat nélküli eladó. Megtekinthető: Hétköznap délutántólként Deák Ferenc u. 6. 11-784

ELADÓK fűrdőkádak kályhával együtt. Hunyadi u. 3. 11-792

KÉT drab világos keményfűrű ruhazekrény két éjszai szekrény, egy toalettkör és egyéb butorok eladó vagy élelemért cserélhető. Piac utca 71, II. emelet 17. 11-718

BOMBASERHUP fotelek, kómfő és ágyszendrony eladó -- Bajocj Zsilinezky u. 33. dél. után 2 óráctól 11-771

KETTŐ darab lőszór madracra való lőszór eladó. -- Mikszáth u. 10. szám. 11-885

CSEKÉPKALYHA parketta also padlóval eladó, minden parkettázást vállalok. Saec u. 4. Virág zálet. 11-948

EGY alig használt fekete női téli kabát olcsón eladó Kishegyestől 9. szám. 11-894

RADIO eladó, vagy kerékpárért cserélhető. Letal u. 14. szám. 11-887

PRIMA lőszór eladó, Atilla tér 7. 11-885

ELADÓ szekerelek, új tengellyel, vagy löszerszámmal cseréltem. Trágya van eladó Károly Ferenc József u. 34/a. 11-871

ELADÓ egy alig használt 605 literes boroshordó. Jókai u. 20. 11-866

KÉTSZEMÉLYES nagy henger eladó, Csemető-u. 9. 11-827

ELADÓ egy szép ág, asztal, tájképek, Pástei u. 7. 1-848

FÜRDŐKÁD, próbababa eladó, Lorántffy u. 12. szám. 11-826

ÜZEMKÉPES 2+1 Orion rádió eladó. Berek u. 10. 11-886

E Yasztalos gyulapad, egy szekrény eladó Magocj Gy. tér 28. 11-851

EGYLOVAS szekér eladó Kúlvővártér 70. szám. 11-597

EGY tízedes mázsa eladó, szekerűst vesek. Jókai-u. 28. 11-797

ELADÓ egy neznált szekér. Csap u. 30. Foth. 11-842

LELA kosztum eladó türeltért, Piac-u. 56. 2. ajtó. 11-8337

KETTŐ plusz egyes úzenkék peg rádió eladó vagy faérlt cseréltem. Csapó u. 73. 11-841

ELADÓ férfi télikabát, kis, vékony alakra. Egmalmom. u. 4. balra, 1-161 8-ig. 11-307

ELADÓK butorok, fekete, fekete márvány lapok. Zöldfa u. 13. 11-714

TISZTA új hosszú leéler selem ruha eladó. Arany J. u. 56. 2. ajtó 11-700

ELADÓ nagy 30-as körpö, petróleum lámpa, Rothermer u. 21. hátul 11-1048

SZEKÉNTENGELY néznált. kb. 70 kg-os, 2 hátsó új kerék, 1 került teherautó huzagumi eladó. Maróthy Gy. u. 31 11-154

KATRACOK egyszemélyesek hibátlanok, gyabihvátellin, női kabátba 2.40 terakotta békeanyag. Hajo 26. 11-996

TÉLIKABÁT, férfi, fekete pluszbéte u. kifogástalan állapotban, fejtönögő kályha és téla terményért, esetleg pénzért eladó. Lorántffy 14. 11-993

ELADÓ vaskályha, szuros drót, 2 ajtó, 1 boa. Nyil u. 22. szám. 11-992

EGY jó igazsázer eladó. Széchenyi u. 85. szám. 11-999

HGY 61 fa eladó, Busi-u. 10

11-991

KETAKNAS Veszv kályha, új, borszőrd, eladó. Klappa utca 14. 11-998

TISZTI extra zubbony, madrag, külföldi bélyegek eladó. Bathány 20. Gom. bácsi 11-1079

EGY végigbeült női télikabát és két női szövetruha eladó. Nyil 33. 11-1055

ELADÓ egy tölgyfaedő, egy hosszú palanpongyola és 66 deka kárpított angorászőr. Nyomató u. 10. 11-1046

GAZDASAG megszinesével kifutóbutorok, gazdasági eszközök eladók, illetve elemelték. 40-42-és szobakanszert, női bundák, szalag, tengeri, feltehetően olcsó. Arany János 3. hátul. 11-1074

KÉTSZEMÉLYES asztalosított sezion, torontali fűző és szőnyegek, asztali tálhely, paplanok, dunyák, párnák, párnahajak, ábröz készletek, konyhaedények, fotelek, 6 személyes zúst (szőnyeg) és minden egyéb háztartási dolog. Argósegy eladó. Csapó 27. udvarban utolsó előtti ajtó 11-854

ELADÓ 2 ágyszendrony, falitóra, egy óntott vaskályha. Jókai 25. 11-854

KORVABO meredű szerű ruhazekrény, Kalor kályha, egyéb ingócsok eladó Csapó u. 31. 4. ajtó 11-1095

HASZNÁLT fűszortűskád, boroshordó eladó. Mindenféle ruhában fordítás, alakítását, javítását vállalom. Férl télikabátot oltonyért cseréllek. Csap u. 66. 11-1091

KFTUNO modernesove Philips rádió eladó. Jókai u. 16. 11-1087

KET prima börtölet eladó Degefeld tér 10. I. Bundeck 11-897

WERTHEIM kasszát, feltöretlen kulcsal, ekekrény eladó. Miklós 5. 11-255

CSUTKA, tórek eladó. Kádás 25 hold tanya föld. -- Eotvos 21. 11-918

ELADÓ fa, és eszenítésre alkalmas új vaskályha, Kiss Sándor, Alföldi palota, IV. emelet 5. 11-919

KERÉKPAR jökarban eladó. Teleki utca 96. 11-916

41-es ezma elemér vagy pénzért eladó, Mester 55. 11-911

KÉZHAJTASI prima meőgép alkalmi áron 1/10. -- Ingószor közvetítő, Ref. lusspóki palota 11-1096

OLYMPIA nagykoscsú ingóhöz való külön kácsi eladó. Borszáki tér I. bérház. II. e. 5. 11-906

ANGORA tonál nagyra szővel eladó. Békési 18. 11-896

OLAJPÉRES kezlezer bébe adó, fűrdőkád ontótvásó eladó. István u. 54 11-896

ELADÓ egy 36 traktór, lennyel, ebédőbőrű. -- Vörösmarthy 4. 11-1076

TÖRÖTT rádió kis asztali, ábröz, kosztum, Magocj Gy. tér 28. 11-906

ELADÓ jökarban lévő -- csempezett asztaltáblák, gazdáltyha, gyémánt, Csap u. 33. 11-992

MOSYI Gyapjú prima, 60 ágó, Berek u. 8. szám. 11-974

ROGEP, hosszú férl börtökabát, fekete stibunda eladó. Kandia-u. 4. a. I. em. 11-1049

ELADÓ vaskályha, hintó, szék, asztal, majálta meőgép, kancsó, gumiszék 6 m 6. 12 m. márgoro, szőnyeg, meőgőhöz való gumiók, tenniszgömb Darabos utca 61. 11-973

MOSYI gyapjú elszőrdű, szőnyeg, ebédő, te kőszor szőnyeg. Kalor kályha, vas ábröz fogas, eszelekabátok vasgép és bomba szerű butorok, ágyak, szekrények, ajteli szekrények eladók. Varga 23. 11-973

ELADÓ Neo Kalor kályha, háromezaru ny toalettkör két egyforma ruhazekrény újajli szekrények. Behlen utca 8. 11-940

EGY jökarban lévő ruházékény eladó. Zápolya utca 15. 11-926

ELADÓ 44-es új birgeri -- Női varrógép eladó. -- Obceki, Baranyai 12. 11-934

ANGORA gyapjú és gubanc eladó Székora utca 13. 11-921

